

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I
NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. PIEKARY ŚLĄSKIE
W
I-PÓŁROCZU 2010R.**

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 69, poz. 415 z 2008r. z późn. zm.) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów jest jedną z zasadniczych metod obserwacji i analizy rynku pracy. To proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz istotnych dla systemu kształcenia zawodowego oraz szkolenia bezrobotnych.

Niniejszy raport stanowi próbę określenia, które zawody – występujące na lokalnym rynku pracy – są deficytowe, które zaś nadwyżkowe. Poznanie zawodów, na które jest wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach, jak również takich zawodów, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie mniejsze niż liczba potencjalnych pracowników, ma istotne znaczenie w perspektywie stopniowego dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia oraz szkolenia zawodowego do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy.

„*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” zawiera również niezbędne informacje dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym okresie oraz w poszczególnych zawodach, jak i informacje o wolnych miejscach pracy w danym zawodzie. Dogłębna analiza lokalnego rynku pracy pozwala na lepsze dostosowanie usług świadczonych przez urzędy pracy do potrzeb zarówno osób bezrobotnych, poszukujących pracy, jak i pracodawców.

„*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” przeprowadzony jest zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” Departamentu Rynku Pracy. Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są dane statystyczne zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według zawodów i specjalności (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz zakresu jej stosowania - Dz. U. Nr 265, poz. 2644) oraz ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Źródłem informacji do opracowania raportu są, więc dane zawarte w załącznikach:

- 1 Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I-półrocze 2010 roku”,
- 2 Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I-półrocze 2010 roku”.

Zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi...*” całość opracowania będzie obejmowała analizę bezrobocia wg zawodów, analizę ofert pracy wg zawodów oraz analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

II. Analiza bezrobocia wg zawodów

II. 1. Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2010 roku wg zawodów

W I-półroczu 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowało się 2201 osób bezrobotnych, w tym 1093 kobiety.

Znaczna część noworejestrujących się osób, to osoby nieposiadające zawodu wyuczonego – 694 osoby, co stanowi 31,5% ogółu osób bezrobotnych. Wśród wszystkich zarejestrowanych osób w I-półroczu 2010 roku 1507 osób bezrobotnych (68,5% ogółu bezrobotnych) to osoby posiadające zawód wyuczony.

Biorąc pod uwagę elementarne grupy zawodowe, zauważa się, iż najwięcej osób zarejestrowało się w następujących grupach zawodowych:

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy i demonstratorzy”	171	157
• „Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne”	56	49
• „Pracownicy do spraw finansowych i handlowych”	53	46
• „Agenci do spraw sprzedaży(handlowcy)”	53	38
• „Gospodarze budynków”	47	6
• „Pracownicy obsługi biurowej”	41	33
• „Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni”	37	35
• „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”	35	35
• „Kucharze”	35	23
• „Ślusarze i pokrewni”	34	0
• „Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni”	31	24
• „Murarze i pokrewni”	31	0
• „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym”	30	1
• „Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni”	29	3
• „Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni”	28	0
• „Organizatorzy turystyki i pokrewni”	27	26
• „Mechanicy pojazdów samochodowych”	23	0
• „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”	21	7
• „Technicy informatycy”	21	1

• „Kierowcy samochodów ciężarowych”	20	0
• „Elektromonterzy”	19	1
• „Magazynierzy i pokrewni”	19	4

W grupie noworejestrujących się osób bezrobotnych 314 osób (14,3% ogółu osób bezrobotnych) to osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Zdecydowana większość w grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety – 180 kobiet (co stanowi 57,3% ogółu noworejestrujących się osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). 207 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki posiadało konkretny zawód, natomiast 107 osób nie posiadało zawodu wyuczonego.

Najwięcej osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowało się w grupach zawodowych (grupy zawodów wg kodu 4-cyfrowego):

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Archeolodzy, socjologowie i pokrewni”	18	12
• „Pracownicy do spraw finansowych i handlowych”	15	13
• „Sprzedawcy i demonstratorzy”	12	10
• „Organizatorzy turystyki i pokrewni”	11	10
• „Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)”	10	8
• „Inżynierowie i pokrewni”	9	4
• „Technicy informatycy”	9	0
• „Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni”	9	9
• „Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych”	7	4

Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy) można dostrzec, iż najwięcej osób zarejestrowało się w niniejszych grupach zawodowych:

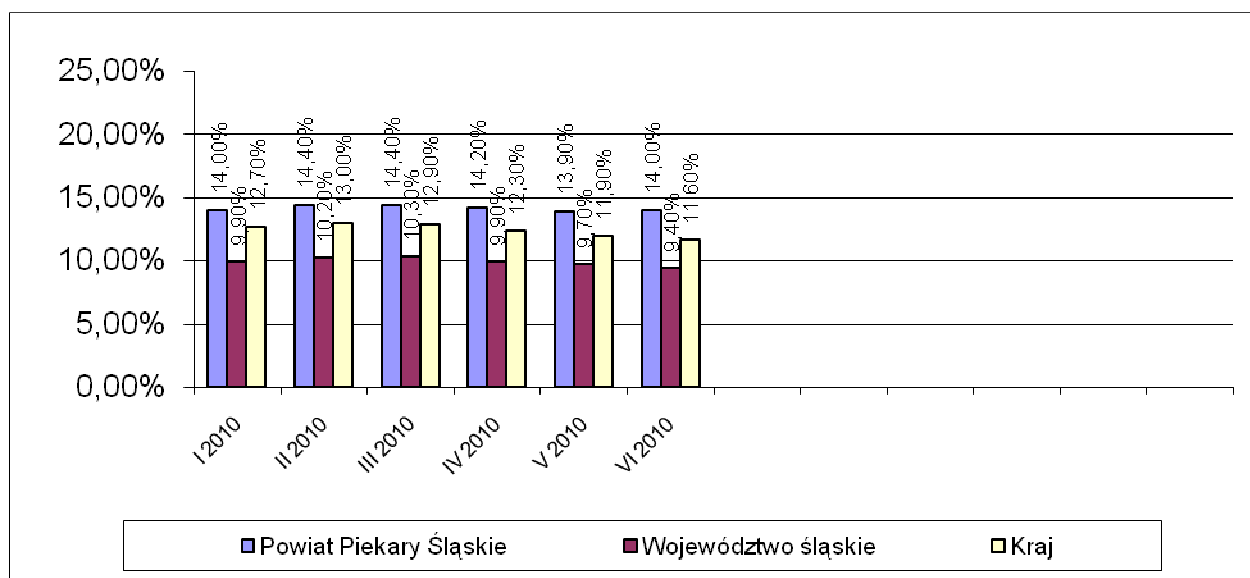
	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”	171	157
• „Pracownicy pozostałych specjalności”	170	137
• „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”	134	4
• „Górnicy i robotnicy budowlani”	132	2

• „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”	121	64
• „Pracownicy usług osobistych i ochrony”	108	78
• „Średni personel techniczny”	107	16
• „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”	99	62
• „Pozostali specjaliści”	94	60
• „Pracownicy obsługi biurowej”	76	44
• „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”	73	13
• „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”	52	36
• „Specjaliści nauk fizycznych i matematycznych”	44	16
• „Kierowcy i operatorzy pojazdów”	38	0
• „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia”	23	21

II. 2. Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego wg zawodów

Według stanu na dzień 30.06.2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowanych było 2608 osób bezrobotnych (1491 kobiet).

Stopa bezrobocia w I-półroczu 2010 roku kształtowała się następująco:

Na koniec czerwca 2010 roku można wyodrębnić następujące kategorie osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” pozostających w ewidencji tutaj PUP:

- osoby do 25 roku życia – 583 osoby,
- osoby długotrwale bezrobotne – 1107 osób,
- osoby powyżej 50 roku życia – 527 osób,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 808 osób,
- osoby bez doświadczenia zawodowego – 776 osób,
- osoby bez wykształcenia średniego – 1546 osób,
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 203 osoby,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 66 osób,
- osoby niepełnosprawne – 131 osób,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 304 osoby.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego 1786 osób (68,5%) posiadało zawód wyuczony, natomiast 822 osoby (31,5%) nie posiadały zawodu.

Najliczniejszą grupę zawodową stanowią „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - 231 osób bezrobotnych (tj. 8,9% ogółu). W grupie tej najwięcej zarejestrowanych osób posiada zawód sprzedawcy - 222 osoby, w tym 216 kobiet.

Drugą grupą zawodową są „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - 175 osób (6,7% ogółu). Dominują tu zawody:

- robotnik gospodarczy - 65 osób, w tym 19 kobiet,
- sprzątaczką - 52 osoby,
- salowa - 13 osób,
- dozorca - 10 osób, w tym 7 kobiet.

Dużą grupą zawodową są również „Górnicy i robotnicy budowlani” - 158 osób bezrobotnych (6,1% ogółu). Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- górnik eksploatacji podziemnej - 47 osób,
- murarz - 36 osób, w tym 1 kobieta,
- dekarz - 9 osób.

Nieco mniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowi grupa „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” - 142 osoby (5,4% ogółu). W omawianej grupie najwięcej osób posiada zawód:

- ślusarz - 42 osoby, w tym 1 kobieta,
- tokarz - 14 osób, w tym 3 kobiety,
- mechanik samochodów osobowych - 11 osób.

Liczną grupę stanowią także „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - 142 osoby bezrobotne (5,4% ogółu). Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- szwaczka - 53 osoby,
- krawiec - 36 osób, w tym 35 kobiet,
- cukiernik - 15 osób, w tym 12 kobiet.

Nieco mniej liczne są następujące grupy zawodowe:

- „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - 124 osoby, w tym 100 kobiet,
- „Średni personel techniczny” - 120 osób, w tym 22 kobiety,
- „Pracownicy obsługi biurowej” - 111 osób, w tym 84 kobiety,
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 107 osób, w tym 18 kobiet.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Pozostali specjaliści” - 77 osób, w tym 53 kobiety,
- „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia” - 54 osoby, w tym 39 kobiet,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” - 45 osób, w tym 1 kobieta,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” – 38 osób, w tym 14 kobiet,
- „Specjaliści szkolnictwa” - 17 osób, w tym 13 kobiet,
- „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia” - 16 osób, w tym 15 kobiet,
- „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 16 osób, w tym 14 kobiet,
- „Ogrodnicy” - 13 osób, w tym 10 kobiet,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 13 osób, w tym 4 kobiety,
- „Operatorzy i monterzy maszyn” - 13 osób, w tym 5 kobiet,
- „Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni” – 5 osób, w tym 1 kobieta,
- „Kierownicy dużych i średnich organizacji” - 3 osoby, w tym 2 kobiety,
- „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy” – 2 osoby, w tym żadnej kobiety.

II. 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - stan w końcu okresu sprawozdawczego

Spośród 2608 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego aż 637 (24,4% ogółu bezrobotnych) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z tego 478 osób posiada zawód wyuczony, z kolei 159 osób nie posiada zawodu.

W końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowane były 393 kobiety długotrwale bezrobotne, co stanowi aż 61,7% ogółu bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, można wyodrębnić grupy zawodów, których udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest największy. Są to następujące grupy zawodów:

- „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - 2,7% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód sprzedawcy - 67 osób,
- „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - 2,7% ogółu bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: robotnik gospodarczy - 24 osoby,
- „Górnicy i robotnicy budowlani” - 1,8% ogółu zarejestrowanych osób. Najliczniejszymi zawodami w tej grupie są: górnik eksploatacji podziemnej - 17 osób, murarz – 15 osób,
- „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - 1,6% ogółu osób bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: szwaczka - 13 osób, krawiec – 10 osób,
- „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - 1,5% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód: kucharz - 10 osób, fryzjer – 7 osób.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” - 1,4% ogółu,
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 1,4% ogółu,
- „Pracownicy obsługi biurowej” – 1,2% ogółu,
- „Średni personel techniczny” - 0,7% ogółu,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” - 0,4% ogółu,
- „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia” - 0,3% ogółu,
- „Operatorzy i monterzy maszyn” - 0,2% ogółu,

- „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 0,2% ogółu,
- „Ogrodnicy” - 0,2% ogółu,
- „Specjaliści szkolnictwa” - 0,2% ogółu,
- „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia” - 0,1% ogółu,
- „Pozostali specjaliści” - 0,1% ogółu,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” - 0,08% ogółu,
- „Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni” - 0,08% ogółu,
- „Kierownicy dużych i średnich organizacji” - 0,04% ogółu,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 0,04% ogółu.

T-I/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie

m. Piekary Śląskie w I-półroczu 2010 roku

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$)
1	2	3	4
1	82	Operatorzy i monterzy maszyn	0,4615
2	62	Ogrodnicy	0,4000
3	73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,4000
4	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,4000
5	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3364
6	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,3333

7	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,3145
8	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,3125
9	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,3030
10	71	Górnicy i robotnicy budowlani	0,2963
11	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,2908
12	41	Pracownicy obsługi biurowej	0,2883
13	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2667
14	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,2535
15	23	Specjaliści szkolnictwa	0,2353
16	34	Pracownicy pozostałych specjalności	0,2222
17	22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,1875
18	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,1667
19	31	Średni personel techniczny	0,1500
20	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0769
21	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0526
22	24	Pozostali specjaliści	0,0385
23	33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,0000

24	13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0000
25	61	Rolnicy	0,0000

*/Grupy zawodów wg kodu dwucyfrowego uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika $W_{d,t}^k$

Spośród 201 elementarnych grup zawodowych występujących na rynku pracy w Piekarach Śląskich na koniec okresu sprawozdawczego w 23 grupach wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, jednakże 20 z tych grup to grupy zawodowe, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 3 grup o maksymalnym wskaźniku długotrwałego bezrobocia liczba osób bezrobotnych wynosiła 2 osoby.

III. Analiza ofert pracy wg zawodów

III. 1. Oferty pracy wg zawodów

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Urzędu Pracy w Piekarach Śląskich wpłynęło 796 ofert pracy*. Na koniec okresu sprawozdawczego aktualnych było 98 ofert pracy.

Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do najczęściej występujących można zaliczyć oferty w zawodach:

- pracownik biurowy - 92 oferty pracy,
- sprzedawca - 76 ofert,
- pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni – 50 ofert,
- robotnik budowlany - 33 oferty,
- kucharz - 23 oferty,
- operator koparek i zwałowarek - 20 ofert,
- sprzątaczką - 18 ofert,
- robotnik gospodarczy - 17 ofert,
- pracownik administracyjny – 17 ofert,
- doradca inwestycyjny – 16 ofert,
- magazynier – 15 ofert,
- glazurnik – 15 ofert.

Mniejsza ilość miejsc pracy zgłaszana była w zawodach:

- kierowca samochodu ciężarowego – 12 ofert,
- ogrodnik terenów zieleni – 11 ofert,
- pomoc kuchenna – 11 ofert,
- brukarz – 10 ofert,
- technik elektryk – 10 ofert,
- murarz – 9 ofert,

* liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

- kierowca samochodu osobowego – 9 ofert,
- posadzkarz – 8 ofert,
- mechanik pojazdów samochodowych – 8 ofert,
- ubojowy 8 ofert,
- kelner – 8 ofert,
- fryzjer – 8 ofert.

Najmniej ofert pracy wpłynęło m.in. w zawodach:

- rejestratorka medyczna - 5 ofert,
- bufetowy – 5 ofert,
- kosmetyczka – 5 ofert,
- kasjer handlowy – 4 oferty,
- lakiernik samochodowy – 4 oferty,
- ślusarz - 4 oferty,
- kierowca autobusu – 3 oferty,
- pomoc piekarza – 3 oferty,
- chemik – 3 oferty,
- sekretarka – 3 oferty,
- recepcjonista – 2 oferty,
- kucharz małej gastronomii – 2 oferty,
- blacharz samochodowy – 2 oferty,
- krawiec – 1 oferta,
- salowa – 1 oferta,
- sortowacz – 1 oferta.

W zawodach tj. psycholog, socjolog, specjalista ds. reklamy, technik analityk, technik leśnik, asystentka stomatologiczna, technik farmaceutyczny, fotograf, dietetyk, ratownik medyczny, telefonistka, intendent, betoniarz, stolarz budowlany, dekarz, malarz-tapeciarz, tapicer, portier, pakowacz, ładowacz nie odnotowano wolnych stanowisk pracy.

III. 2. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy wg wskaźnika szansy uzyskania oferty

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pokazuje, że najmniej trudności ze znalezieniem pracy mają osoby posiadające zawód należący do następujących dużych grup zawodów:

- „Kierownicy małych przedsiębiorstw” – 0,3333,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 0,2299,
- „Ogrodnicy” – 0,2037,
- „Pracownicy pozostałych specjalności” – 0,1791,
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 0,1725,
- „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 0,1667,
- „Górnicy i robotnicy budowlani” - 0,1378,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” - 0,1190.

W mniej korzystnej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód, dla którego wskaźnik szansy uzyskania oferty jest bliski zero. Są to zawody z grupy zawodów: „Pracownicy usług osobistych i ochrony”, „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia”, „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”, „Operatorzy i monterzy maszyn”, „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”, „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”, „Średni personel techniczny”, „Specjaliści szkolnictwa”, „Pozostali specjaliści”, „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni”, „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”, „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy”.

Najniższy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy o wartości zero wykazały grupy zawodowe: „Rolnicy”, „Kierownicy dużych i średnich organizacji”.

III. 3. Oferty pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności

Z 796 ofert pracy, które wpłynęły do tut. PUP w I-półroczu 2010 r., najwięcej wolnych miejsc pracy (67% ogółu ofert pracy) było zgłoszonych przez pracodawców z sekcji PKD:

„Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - 201 miejsc pracy (25,2%),

„Budownictwo” - 123 miejsca pracy (15,4%),

„Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” - 89 miejsc pracy (11,2%),

„Przetwórstwo przemysłowe” – 66 miejsc pracy (8,3%),

„Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” - 55 miejsc pracy (6,9%).

Mniejsza ilość ofert pracy - 33% ogółu - wpłynęła z następujących sekcji PKD:

„Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” - 45 ofert (5,6%),

„Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” - 44 oferty (5,5%),

„Edukacja” - 41 ofert (5,2%),

„Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” - 35 ofert (4,4%),

„Pozostała działalność usługowa” - 22 oferty (2,8%),

„Transport i gospodarka magazynowa” - 18 ofert (2,3%),

„Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” - 16 ofert (2%),

„Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” - 14 ofert (1,8%),

„Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” - 10 ofert (1,3%),

„Informacja i komunikacja” – 7 ofert (0,9%),

„Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” - 5 ofert (0,6%),

„Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” - 4 oferty (0,5%),

„Górnictwo i wydobywanie” - 1 oferta (0,1%).

Nie odnotowano ofert pracy z niniejszych sekcji PKD:

„Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”,

„Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”,

„Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

„Działalność niezidentyfikowana”.

Na koniec okresu sprawozdawczego w ewidencji tut. PUP aktualnych było 98 ofert pracy.

Wolne miejsca pracy były przede wszystkim w poniższych sekcjach PKD:

„Budownictwo” - 32 miejsca pracy,

„Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - 23 miejsca pracy,

„Przetwórstwo przemysłowe” - 10 miejsc pracy.

IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi...” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, pod pojęciem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces obserwacji zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania np. systemu szkolenia bezrobotnych.

IV. 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Jeżeli wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale $W_{n,l}^k < 0,9$ oznacza to, iż dany zawód jest zawodem nadwyżkowym.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) w I-półroczu 2010 roku w Piekarach Śląskich odnotowano 321 zawodów nadwyżkowych. Aż 268 zawody uzyskały wskaźnik intensywności nadwyżki zero, co oznacza, iż napływowi osób bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy.

Do zawodów, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, można zaliczyć m.in.:

- specjalista do spraw reklamy, specjalista bankowości, pedagog, historyk, politolog, technik leśnik, technik ogrodnik, handlowiec, technik logistyk, opiekunka środowiskowa, kasjer handlowy, pracownik biura podróży, kelner, bufetowy, fryzjer, kosmetyczka, kucharz, murarz, górnik, cieśla, zbrojarz, dekarz, lakiernik samochodowy, malarz-tapeciarz, blacharz samochodowy, ślusarz, stolarz, piekarz, cukiernik, krawiec, szwaczka, tapicer, palacz pieców zwykłych, sprzątaczką, salowa, robotnik gospodarczy, portier, dozorca, pakowacz, sortowacz.

Zawody zrównoważone

Do **zawodów zrównoważonych** zalicza się zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. W tut. PUP odnotowano zawody, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1. Są to m.in. takie zawody jak:

- chemik, inżynier budownictwa – budownictwo ogólne, specjalista zdrowia publicznego, położna, grafik komputerowy, księgowy (samodzielny), fakturzystka, magazynier, windykatorka, opiekunka dziecięca, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, robotnik budowlany.

Zawody deficytowe

W okresie sprawozdawczym odnotowano również zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) większym niż 1,1. Oznacza to, iż są to **zawody deficytowe**, na które występuje na rynku pracy zapotrzebowanie wyższe od liczby osób poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie.

W I-półroczu 2010 roku w tut. PUP odnotowano 70 zawodów deficytowych, są to m.in.:

- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, przedstawiciel handlowy, telemarketer, pracownik administracyjny, florysta, bibliotekarz, sekretarka, asystent rachunkowości, listonosz, pracownik biurowy, recepcjonista, ogrodnik terenów zieleni, brukarz, posadzkarz, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, ubojowy, operator koparek i zwałowarek, pomoc kuchenna, pokojowa, woźny, robotnik drogowy.

Wśród w/w zawodów deficytowych 48 wykazało maksymalną wartość wskaźnika intensywności, co oznacza, że w okresie objętym raportem do PUP w Piekarach Śląskich zgłoszono oferty pracy w tych zawodach, lecz w ewidencji nie figurowały osoby, które mogłyby ze względu na swoje kwalifikacje wykonywać dany zawód. Do tych zawodów należą m.in. takie zawody jak:

- programista, ekolog, farmaceuta – farmacja apteczna, kosmetolog, nauczyciel przedszkola, pośrednik w obrocie nieruchomościami, radca prawny, laborant chemiczny, kosztorysant budowlany, technik drogownictwa, doradca inwestycyjny,

agent ubezpieczeniowy, kasjer bankowy, rejestratorka medyczna, glazurnik, witrażownik, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, frezer, mechanik pojazdów jednośladowych, złotnik-jubiler, kierowca autobusu, gospodarz domu, pomoc piekarza.

IV. 2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych /grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego/

Analizując grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zauważa się, że wśród 201 grup zawodów przeważają zawody nadwyżkowe – 156 grup zawodów.

Z rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w dość niekorzystnej sytuacji są zawody z grup, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest bliski zero. Są to m.in.: „Archeolodzy, socjologowie i pokrewni”, „Krawcy, kapelusznicy i pokrewni”, „Technicy informatycy”.

103 grupy zawodów (wg kodu czterocyfrowego) osiągnęło wskaźnik intensywności zero. Wśród nich znalazły się m.in. następujące grupy: „Technicy analityki medycznej”, „Technicy farmaceutyczni”, „Dietetycy i żywieniowcy”, „Kierownicy działów marketingu i sprzedaży”, „Pomoce domowe i sprzątaczkę”, „Krojczone”, „Stolarze i pokrewni”, „Monterzy izolacji”, „Psycholodzy i pokrewni”, „Asystenci i technicy dentyści”.

Grupy zawodów wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: „Kasjerzy bankowi i pokrewni”, „Położne”, „Opiekunki dziecięce”, „Księgowi”, „Agenci ds. sprzedaży (handlowcy)”, „Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni”, „Inżynierowie geodeci i kartografowie”.

W okresie sprawozdawczym odnotowano także grupy zawodów o wskaźniku intensywności większym niż 1,1. Są to m.in.: „Robotnicy budowy dróg i pokrewni”, „Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych”, „Recepcjoniści i rejestratorzy”, „Sekretarki”, „Posadzkarze i pokrewni”, „Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni”, „Ogrodnicy terenów zieleni”, „Pracownicy bibliotek i informacji naukowej”. Maksymalny wskaźnik intensywności wykazało 15 grup zawodowych.

**ZAWODY NADWYŻKOWE
WG KODU 6-CYFROWEGO**

1.	SPECJALISTA DS. REKLAMY
2.	SPECJALISTA BANKOWOŚCI
3.	PEDAGOG
4.	HISTORYK
5.	POLITOLOG
6.	TECHNIK LEŚNIK
7.	TECHNIK OGRODNIK
8.	HANDLOWIEC
9.	TECHNIK LOGISTYK
10.	OPIEKUNKA ŚRODOWISKOWA
11.	KUCHARZ
12.	KOSMETYCZKA
13.	KELNER
14.	BUFETOWY
15.	FRYZJER
16.	MURARZ
17.	GÓRNIK
18.	STOLARZ
19.	ŚLUSARZ
20.	PIEKARZ
21.	CUKIERNIK
22.	KRAWIEC
23.	SZWACZKA
24.	TAPICER
25.	SPRZĄTACZKA
26.	SALOWA
27.	PORTIER
28.	DOZORCA
29.	LAKIERNIK SAMOCHODOWY
30.	SORTOWACZ

**ZAWODY DEFICYTOWE
WG KODU 6-CYFROWEGO**

1.	PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY
2.	WYCHOWAWCA W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH, WYCHOWAWCZYCH I OPIEKUŃCZYCH
3.	TELEMARKETER
4.	PRACOWNIK ADMINISTRACYJNY
5.	FLORYSTA
6.	BIBLIOTEKARZ
7.	PRACOWNIK BIUROWY
8.	RECEPCJONISTA
9.	LISTONOSZ
10.	SEKRETARKA
11.	ROBOTNIK DROGOWY
12.	POMOC KUCHENNA
13.	BRUKARZ
14.	POSADZKARZ
15.	POKOJOWA
16.	WOŹNY
17.	UBOJOWY
18.	MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
19.	ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
20.	PROGRAMISTA
21.	KASJER BANKOWY
22.	NAUCZYCIEL PRZEDSZKOŁA
23.	POŚREDNIK W OBROTCIE NIERUCHOMOŚCIAMI
24.	LABORANT CHEMICZNY
25.	FARMACEUTA- FARMACJA APTECZNA
26.	KOSZTORYSANT BUDOWLANY
27.	TECHNIK DROGOWNICTWA
28.	DORADCA INWESTYCYJNY
29.	RADCA PRAWNY
30.	REJESTRATORKA MEDYCZNA

V. Podsumowanie

Na podstawie opracowanego „*Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tut. PUP w końcu czerwca 2010 roku wynosiła 2608 osób, co oznacza stopę bezrobocia na poziomie 14%.
2. Duże szanse na otrzymanie oferty pracy mieli: pracownik biurowy, sprzedawca, pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, robotnik budowlany, kucharz, operator koparek i zwałowarek, sprzątaczką, robotnik gospodarczy, pracownik administracyjny, doradca inwestycyjny, magazynier, glazurnik.
3. Pod koniec okresu sprawozdawczego najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, sprzątaczką, górnik eksploatacji podziemnej, murarz, asystent ekonomiczny, pracownik biurowy, ślusarz, szwaczka, robotnik budowlany.
4. Znaczna część bezrobotnych to osoby bez doświadczenia zawodowego, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych bądź posiadają wykształcenie na poziomie zawodowym.
5. 24,4% ogółu osób zarejestrowanych w tut. PUP stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.
6. W Piekarach Śląskich można zaobserwować większy zasięg bezrobocia wśród kobiet niż mężczyzn. W końcu okresu sprawozdawczego w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 1491 kobiet tj. 57,2% ogółu osób bezrobotnych.
7. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż lokalny rynek pracy jest zróżnicowany. Niemniej jednak częściej występują na tut. rynku pracy zawody nadwyżkowe.
8. Zawód sprzedawcy jest zawodem odznaczającym się największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych (222 osoby), dużym napływem (165 osób) oraz znaczną ilością złożonych ofert pracy (76 ofert).
9. Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć zawody tj.: specjalista do spraw reklamy, specjalista bankowości, pedagog, historyk, politolog, technik leśnik, technik ogrodnik, handlowiec, technik logistyk, opiekunka środowiskowa, kasjer handlowy, pracownik biura podróży, kelner, bufetowy, fryzjer, kosmetyczka, kucharz, murarz, górnik, cieśla, zbrojarz,

dekarz, lakiernik samochodowy, malarz-tapeciarz, blacharz samochodowy, ślusarz, stolarz, piekarz, cukiernik, krawiec, szwaczka, tapicer, palacz pieców zwykłych, sprzątaczką, salowa, robotnik gospodarczy, portier, dozorca, pakowacz, sortowacz.

10. Zawody zrównoważone występujące na lokalnym rynku pracy to m.in.: chemik, inżynier budownictwa – budownictwo ogólne, specjalista zdrowia publicznego, położna, grafik komputerowy, księgowy (samodzielny), fakturzystka, magazynier, windykat, opiekunka dziecięca, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, robotnik budowlany.

11. W okresie sprawozdawczym odnotowano także zawody deficytowe, takie jak: wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, przedstawiciel handlowy, telemarketer, pracownik administracyjny, florysta, bibliotekarz, sekretarka, asystent rachunkowości, listonosz, pracownik biurowy, recepcjonista, ogrodnik terenów zieleni, brukarz, posadzkarz, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, ubojowy, operator koparek i zwałowarek, pomoc kuchenna, pokojowa, woźny, robotnik drogowy.